

**Уманський національний
університет садівництва**

**Факультет економіки
і підприємництва**

**Кафедра підприємництва,
торгівлі та біржової діяльності**

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ **«Економіка праці і соціально-трудові відносини»**

Рівень вищої освіти:	<u>перший (бакалаврський)</u>
Спеціальність:	<u>076 Підприємництво, торгівля та біржова діяльність</u>
Освітня програма:	<u>«Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»</u>
Курс (рік навчання)	<u>3</u>
Форма навчання:	<u>денна</u>
Кількість кредитів	<u>4</u>
ЄКТС:	
Мова викладання:	<u>українська</u>
Обов'язкова/вибіркова:	<u>обов'язкова</u>

Лектор курсу	Інна Чернега
Профайл лектора	https://economics.udau.edu.ua/ua/pro-kafedru/vikladachi-ta-spivrobitniki/chernega-inna-ivanivna.html
Контактна інформація лектора (e-mail)	inna-chernega@ukr.net
Сторінка курсу в MOODLE	https://moodle.udau.edu.ua/course/view.php?id=459

ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

Мета курсу	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Формування комплексу теоретичних і практичних знань здобувачів щодо системного оцінювання функціонування, розвитку та регулювання соціально-трудових відносин в організаціях, виявлення внутрішніх резервів раціонального використання матеріальних, трудових і фінансових ресурсів, забезпечення цілеспрямованої діяльності персоналу підприємств.
Завдання курсу	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Вивчення механізму функціонування системи соціально-трудових відносин; ➤ Вивчення економічних законів, що регулюють розподільчі відносини; ➤ З'ясування місця і ролі Міжнародної організації праці у врегулюванні соціально-трудових відносин; ➤ Оволодіння методами вивчення витрат робочого часу, нормування праці; ➤ З'ясування механізму зростання продуктивності й ефективності праці; ➤ Дослідження механізму соціального партнерства; ➤ Надання здобувачам грунтovих знань з питань оплати праці та регулювання заробітної плати; ➤ З'ясування механізму регулювання ринку праці та дослідження процесу відтворення робочої сили; ➤ Навчити здобувачів використовувати здобуті знання в конкретних процесах управління соціально-трудовими відносинами, організації праці та забезпечення її високої ефективності на всіх рівнях; ➤ Підвищити на цій основі адаптованість здобувачів до ринку праці, допомогти їм ефективно включитися в систему нових соціально-трудових відносин.
Компетентності	<ul style="list-style-type: none"> ➤ ЗК 2. Здатність застосовувати отримані знання в практичних ситуаціях. ➤ ЗК 7. Здатність працювати в команді. ➤ ЗК 8. Здатність виявляти ініціативу та підприємливість. ➤ ЗК 10. Здатність діяти відповідально та свідомо.
Програмні результати навчання	<ul style="list-style-type: none"> ➤ ПРН 1. Використовувати базові знання з підприємництва, торгівлі і біржової діяльності й уміння критичного мислення, аналізу та синтезу в професійних цілях. ➤ ПРН 2. Застосовувати набуті знання для виявлення, постановки та вирішення завдань за різних практичних ситуацій в підприємницькій, торговельній та біржовій діяльності. ➤ ПРН 6. Вміти працювати в команді, мати навички міжособистісної взаємодії, які дозволяють досягати професійних цілей. ➤ ПРН 7. Демонструвати підприємливість в різних напрямах професійної діяльності та брати відповідальність за результати.

	<ul style="list-style-type: none"> ➤ ПРН 9. Знати вимоги до діяльності за спеціальністю, зумовлені необхідністю забезпечення сталого розвитку України, її зміцнення як демократичної, соціальної і правової держави. ➤ ПРН 10. Демонструвати здатність діяти соціально відповідально на основі етичних, культурних, наукових цінностей і досягнень суспільства. ➤ ПРН 11. Демонструвати базові й структуровані знання у сфері підприємництва, торгівлі та біржової діяльності для подальшого використання на практиці.
--	---

СТРУКТУРА КУРСУ

Тема	Години (лекції / практичні (семінарські, лабораторні))	Зміст тем курсу	Завдання	Оціню- вання (балів)
Змістовий модуль 1. Основи економіки праці, трудові ресурси і трудовий потенціал суспільства.				
Тема 1. Теоретико-методологічні основи економіки праці і соціально-трудових відносин в підприємництві	6/4	Об'єкт, предмет і завдання дисципліни. Праця як сфера життедіяльності і основний фактор виробництва в підприємництві. Праця як суспільне явище та процес. Продуктивність суспільної праці. Робоча сила та її місце в ринковій економіці. Мотивація суспільної праці. Регулювання міри праці та робочого часу.	Опрацювання лекційного матеріалу, ознайомлення з сутністю курсу економіка праці і соціально-трудові відносини, його завданнями і методикою вивчення. Виконання дослідницького завдання, наведеного в інструктивно-методичних матеріалах, проходження тестування в системі електронного забезпечення навчання в Moodle	6
Тема 2. Трудові ресурси і трудовий потенціал суспільства	4/4	Формування трудових ресурсів. Персонал підприємства: склад і структура. Трудовий потенціал суспільства. Людський капітал і його місце в економічній системі суспільства.	Опрацювання лекційного матеріалу, ознайомлення з сутністю курсу економіка праці і соціально-трудові відносини, його завданнями і методикою вивчення. Виконання дослідницького завдання, наведеного в інструктивно-методичних матеріалах, проходження тестування в системі електронного забезпечення навчання в Moodle	6
Тема 3. Система соціально- трудових відносин в суспільстві, соціальне партнерство	4/4	Формування і функціонування соціально-трудових відносин в суспільстві. Трудові конфлікти і методи їх вирішення. Соціальне партнерство. Стан і втілення в практику соціального партнерства в Україні з допомогою угод і колективних договорів.	Опрацювання лекційного матеріалу, ознайомлення з сутністю курсу економіка праці і соціально-трудові відносини, його завданнями і методикою вивчення. Виконання дослідницького завдання, наведеного в інструктивно-методичних матеріалах, проходження тестування в системі електронного забезпечення навчання в Moodle	6

Змістовий модуль 2.				
Ринок праці. Організація праці та соціально-трудових відносин в підприємницьких структурах.				
Тема 4. Ринок праці та його регулювання Topic 4. The labor market and its regulation.*	4*/6*	Сутність і особливості ринку праці, його взаємозв'язок з ринками капіталів, товарів та послуг, землі, цінних паперів тощо. Сегменти та моделі ринку праці. Взаємодія попиту та пропозиції на ринку праці. Міграція населення. The essence and peculiarities of the labor market, its relationship with the markets of capital, goods and services, land, securities, etc. Labor market segments and models. Interaction of supply and demand in the labor market. Population migration.	Опрацювання лекційного матеріалу, ознайомлення з сутністю курсу економіка праці і соціально-трудові відносини, його завданнями і методикою вивчення. Виконання дослідницького завдання, наведеного в інструктивно-методичних матеріалах, проходження тестування в системі електронного забезпечення навчання в Moodle	6
Тема 5. Зайнятість населення та її регулювання** <i>(Залучено стейкхолдера)**</i>	4**/6	Зайнятість населення та її регулювання. Безробіття та його класифікація. Державне регулювання зайнятості населення. Проблеми зайнятості населення і безробіття в Україні.	Опрацювання лекційного матеріалу, ознайомлення з сутністю курсу економіка праці і соціально-трудові відносини, його завданнями і методикою вивчення. Виконання дослідницького завдання, наведеного в інструктивно-методичних матеріалах, проходження тестування в системі електронного забезпечення навчання в Moodle	6
Тема 6. Організація праці та соціально-трудових відносин в підприємницьких структурах	2/6	Сутність та основні задачі організації праці. Поділ і кооперація праці на підприємстві. Форми організації трудових колективів. Організація і обслуговування робочих місць. Умови праці і їх вплив на продуктивність праці та працездатність робітника.	Опрацювання лекційного матеріалу, ознайомлення з сутністю курсу економіка праці і соціально-трудові відносини, його завданнями і методикою вивчення. Виконання дослідницького завдання, наведеного в інструктивно-методичних матеріалах, проходження тестування в системі електронного забезпечення навчання в Moodle	6
Змістовий модуль 3.				
Регулювання робочого часу. Політика доходів та організація оплати праці в підприємницьких структурах.				
Тема 7. Регулювання робочого часу та нормування праці	4/6	Сутність, функції та види норм праці. Способи вивчення затрат робочого часу і його класифікація. Методи нормування праці. Особливості нормування праці в умовах ринкової економіки	Опрацювання лекційного матеріалу, ознайомлення з сутністю курсу економіка праці і соціально-трудові відносини, його завданнями і методикою вивчення. Виконання дослідницького завдання, наведеного в інструктивно-методичних матеріалах, проходження тестування в системі електронного забезпечення навчання в Moodle	6
Тема 8. Політика доходів та організація оплати праці в підприємництві	2/4	Сукупний доход і рівень життя сім'ї. Зміст та функції заробітної плати. Організація та структура оплати праці. Організаційно-правові основи оплати праці.	Опрацювання лекційного матеріалу, ознайомлення з сутністю курсу економіка праці і соціально-трудові відносини,	6

		Державне регулювання заробітної плати	його завданнями і методикою вивчення. Виконання дослідницького завдання, наведеного в інструктивно-методичних матеріалах, проходження тестування в системі електронного забезпечення навчання в Moodle	
Тема 9. Оплата праці в підприємницьких структурах	4/6	Оплата праці в галузі рослинництва. Оплата праці в галузі тваринництва. Оплата праці працівників обслуговуючих підрозділів. Оплата праці водіїв автомобільного транспорту.	Опрацювання лекційного матеріалу, ознайомлення з сутністю курсу економіка праці і соціально-трудові відносини, його завданнями і методикою вивчення. Виконання дослідницького завдання, наведеного в інструктивно-методичних матеріалах, проходження тестування в системі електронного забезпечення навчання в Moodle	6
Тема 10. Система трудових показників та їх планування в підприємництві	2/6	Система трудових показників і взаємозв'язок їх елементів. Продуктивність і ефективність праці. Планування та аналіз продуктивності праці.	Опрацювання лекційного матеріалу, ознайомлення з сутністю курсу економіка праці і соціально-трудові відносини, його завданнями і методикою вивчення. Виконання дослідницького завдання, наведеного в інструктивно-методичних матеріалах, проходження тестування в системі електронного забезпечення навчання в Moodle	6
Модульний контроль				10
Всього за семестр	36/52			70
Екзамен				30
Всього за курс				100

*лекційне та семінарське заняття проводяться на англійській мові

** залучено стейкхолдера для спільногопроведення аудиторних занять: роботодавець

**Розподіл балів, присвоюваних здобувачам при вивченні дисципліни
«Економіка праці і соціально-трудові відносини»**

Денна форма навчання

Кількість балів за змістовний модуль	ЗМ 1 18			ЗМ2 18			ЗМ3 24				Модульний контроль	Екзамен	Загальна сума балів
	T 1	T 2	T 3	T 4	T 5	T 6	T 7	T 8	T 9	T 10			
Кількість балів	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6			
в т.ч. за видами робіт: - практичні заняття	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	10	30	100
- виконання СР	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3			

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики
90 – 100	A	відмінно
82-89	B	
74-81	C	добре
64-73	D	
60-63	E	задовільно
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

ПОЛІТИКИ КУРСУ

Політика оцінювання	В основу рейтингового оцінювання знань закладена 100-балльна шкала оцінювання (максимально можлива сума балів, яку може набрати здобувач за всіма видами контролю знань з дисципліни з урахуванням поточної успішності, самостійної роботи, науково-дослідної роботи, модульного контролю, підсумкового контролю тощо). Встановлюється, що при вивченні дисципліни до моменту підсумкового контролю (іспиту) здобувач може набрати максимально 70 балів. На підсумковому контролі (іспит) здобувач може набрати максимально 30 балів, що в сумі і дає 100 балів.
Політика щодо академічної добросерединності	Під час підготовки рефератів (есе) та індивідуальних науково-дослідних завдань, проведення контрольних заходів здобувачі повинні дотримуватися правил академічної добросерединності, які визначено Кодексом добросерединності Уманського НУС. Очікується, що роботи здобувачів будуть їх оригінальними дослідженнями чи міркуваннями. Жодні форми порушення академічної добросерединності не толеруються. Виявлення ознак академічної недобросерединності в письмовій роботі здобувача є підставою для її незарахування викладачем, незалежно від масштабів плагіату
Політика щодо відвідування	Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись індивідуально (за погодженням із деканом факультету)